

B. De connectie tussen school en de buurt

Hoe zorgen we voor een goede aansluiting van wijk en school zodat zij elkaar aanvullen?

Door het gemis van een ondersteunende thuisomgeving en het verdwijnen van andere mogelijkheden voor kinderen om na school heen te gaan (bv. door bezuiniging in de jeugdzorg of het verdwijnen van buurthuizen) lijkt het soms alsof school deze taken allemaal zou moeten overnemen. Hoe zorgen we voor een goede aansluiting van wijk en school zodat zij elkaar aanvullen en op die manier samen een veilige basis aan kinderen kunnen bieden? En wat moet hierbij op initiatief van de school?

13.1 Breng de sociale samenstelling van de buurt in kaart

Je zou school kunnen zien als een mini-maatschappij; een ontmoetingsplek voor mensen met allerlei verschillende achtergronden, ieder met zijn of haar eigen kwaliteiten, gebreken en problemen. Juist omdat school opzich zelf een mini-maatschappij is, is het cruciaal om kennis te hebben over de wijk waar deze kleine afspiegeling van de maatschappij zich in bevindt. Want, een deel van de problemen die zich op school afspelen vinden basis in de wijk eromheen, net als de oplossingen voor diezelfde problemen. Daarom kan het lonen om de sociale samenstelling van de wijk waarin de school staat te analyseren. Denk aan cijfers die je iets vertellen over de welvaartsverdeling in de buurt, bv. het percentage sociale vs. koop en vrije sector of het gemiddelde inkomen, of cijfers die betrekking hebben op veiligheid en (jeugd)criminaliteit, zoals het aantal jeugddelinquenten. Daarnaast kun je de verschillende culturele aspecten van een wijk in kaart brengen. Wat is het dominante geloof in de buurt van de school? En welke verschillende etniciteiten wonen er allemaal? Dit soort cijfers kun je vinden op de website van [jouw gemeente](#) of op de [open data van het CBS](#). Nadat je dit in kaart hebt gebracht, kun je overgaan naar het vinden van verschillende partijen die onderdeel kunnen zijn van oplossingen voor de problemen die spelen op school. Welke jeugdhulporganisaties zitten er in de

wijk? Zijn er openbare bibliotheken? Waar staan de buurthuizen? Welke sportclubs zijn er in de wijk? Welke culturele instellingen zijn er? Wie zijn populaire muzikanten of sporters uit de buurt? Door inzichtelijk te maken hoe een wijk is samengesteld en welke actoren er allemaal een rol spelen, kun je de wijk in het voordeel van de school gebruiken door de juiste mensen te betrekken. Kennis is macht is ook hier weer een toepasselijk gezegde! (Bron: [CBS](#))

13.2 Werk samen met lokale ondernemers

Nederland is hét land van het midden-kleinbedrijf en de gemiddelde Nederlandse wijk zal dus veel van dit soort bedrijven rijk zijn. De aanwezigheid van deze bedrijven brengt kansen met zich mee; bedrijven kunnen leerlingen leer-, werk- en stageplekken bieden. Er wordt ook wel gesproken over een succesvolle samenwerking tussen de 3 o's: ondernemers, overheid en onderwijs. Een mooi voorbeeld hiervan is een middelbare school die in een leegstand pand een pop-up winkel mocht opzetten in samenwerking met een lokale ondernemer. Een win-win-win situatie; scholieren kunnen kennis toepassen in de praktijk, de gemeente gaat leegstand tegen en ondernemers krijgen de kans iets nieuws op te zetten. Hoewel er tal van dit soort mooie voorbeelden te noemen zijn, blijkt het voor scholen in de praktijk vaak lastig om een netwerk op te bouwen met bedrijven in de buurt. Denk na over

hoe je dit wél succesvol kunt doen en vooral hoe je ervoor kunt zorgen dat projecten ook daadwerkelijk voorbij de ideefase komen, want er is - ook in het basisonderwijs! - veel te halen bij de lokale ondernemer. (Zie hier de [handleiding voor succesvolle samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheden](#))

13.3 Breng alles onder één dak (of kijk in hoeverre dit kan!)

Er gaan steeds meer stemmen op voor het concept alles onder één schooldak. School is dan de plek waar alles samenkomt; jeugdhulpverlening, kindpsychologen, muziekdocenten, ouderbegeleiding, kinderartsen en naschoolse- en kinderopvang. Op deze manier kunnen leerlingen alles op één plek vinden, is alle hulp altijd dichtbij. Dit zorgt ervoor dat docenten zich bezig kunnen blijven houden met lesgeven (in plaats van óók te moeten zorgen). Dit Scandinavische model is niet zomaar te bewerkstelligen; het vraagt een grote reorganisatie van de gedecentraliseerde manier waarop (jeugd)hulpverlening nu is opgebouwd. Om dit te realiseren heb je de gemeente/de overheid absoluut nodig: niet elke school kan zomaar een integraal kindcentrum worden. Zelfs met dit in het achterhoofd, kunnen er manieren bedacht worden om de lijntjes tussen de verschillende instanties die om de leerlingen heen staan korter te maken. Ga met de verschillende partijen die je nodig hebt en de gemeente in gesprek om te kijken wat er mogelijk is, ga op zoek naar extra 'potjes' geld en ga langs bij integrale kind-zorgcentra om na te gaan hoe zij het voor elkaar hebben gekregen. (Bron: [VNG](#))

Goed Delfts initiatief op dit gebied?

Kijk eens naar:

- [Community school](#), waarin school, de opvang en zorg- en welzijn hun activiteiten bundelen.
- [Skoolzone](#), een samenwerking tussen basisscholen en DOK Voorhof.
- [Feniks After School](#), talentontwikkeling en huiswerkbegeleiding op verschillende plekken in de buurt.

